

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**
Enhet 2

DOM
2012-04-16
Meddelad i
Linköping

Mål nr
1668-12

SÖKANDE

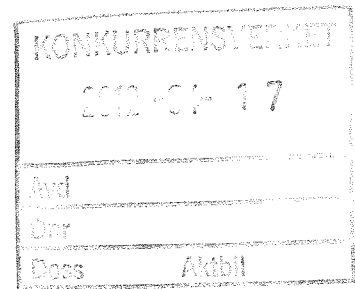
PML Svets & VVS AB, 556711-3187
Box 2019
151 02 Södertälje

MOTPART

Oxelö Engeri AB, 556070-9429
613 81 Oxelösund

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Oxelö Energi AB:s upphandling avseende montage av villacentraler vid förtätningar i redan befintliga fjärrvärmeområden samt reparationsarbeten och kompletteringsarbeten på fjärrvärmeledningsnätet ska göras om.

Dok.Id 79468

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 10 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se		08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Oxelö Energi AB (Oxelö Energi) ansvarar för distribution av fjärrvärme inom Oxelösunds kommun. Oxelö Energi har genomfört en upphandling avseende montage av villacentraler vid förtätningar i redan befintliga fjärrvärmeområden samt reparationsarbeten och kompletteringsarbeten på fjärrvärmeledningsnätet. Oxelö Energi beslutade i tilldelningsbeslut den 6 mars 2012 att anta ORAB Stockholm AB:s anbud.

PML Svets & VVS AB (PML) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar, som det får förstås, att upphandlingen ska göras om.

Oxelö Energi bestrider PML:s begäran om överprövning av upphandlingen.

VAD PARTERNA ANFÖRT

PML

Det föreligger ett stort transparensproblem i förevarande upphandling. I underlaget skulle anges fast pris för bl.a. installation av en villacentral samt timpriser för olika yrkeskategorier. I utvärderingen har man räknat med 80 installationer av villacentraler och 1 360 timmar för en licenssvetsare. Övriga yrkeskategorier har inte utvärderats. Eftersom dessa volymer inte angetts i förfrågningsunderlaget har anbudsgivarna inte kunnat räkna under rätt förutsättningar. Det enda som angivits är att 60 procents vikt skulle läggas vid priset och 40 procents vikt vid service. Den upphandlande myndigheten borde därför jämföra fasta priser och timpriser istället för att ”hit- ta på” volymer i efterskott. Oxelö Energi har själva uppgett att de av miss- tag har förbisett att ange dessa volymer i förfrågningsunderlaget.

Oxelö Energi

Oxelö Energi har genomfört upphandlingen i enlighet med förfrågningsunderlaget. Samtliga anbudsgivare har behandlats likvärdigt sätt och upphandlingen är genomförd på ett öppet sätt. Oxelö Energi har under punkten 8 i förfrågningsunderlaget anfört bl.a. följande gällande upphandlingens omfattning.

1. Oxelö Energi kommer att erbjuda förtätningar i villaområden samt utbyte av äldre värmeväxlare (cirka 10 villaanslutningar och cirka 20 växlarbyten per år.)
2. Alla förekommande reparationer och förnyelse i fjärrvärmenätet.

Vidare angavs under punkten 21 bl.a. följande.

1. Med pris avses fast pris för installationsarbeten av villacentral vid utbyte av befintlig oljepanna/värmeväxlare/elpanna.
2. Med pris avses timkostnader för förekommande ledningsarbeten på befintligt kulvert nät.
3. Lägsta pris ger fem poäng. Därefter ges poäng i en fallande skala i förhållande till lägsta pris.

Utvärderingen av inkomna anbud har utförts enligt de ställda kriterierna i förfrågningsunderlaget.

1. För installationsarbeten av villacentraler har som underlag använts 20 installationer per år (i enlighet med punkten 8 i förfrågningsunderlaget), vilket under avtalsperiodens fyra år blir totalt 80 installationer. Detta har även angetts i utvärderingen.
2. För förekommande arbeten på befintligt kulvert nät har vid utvärderingen använts en flerårsplan för fjärrvärmearbeten för perioden år 2012 – år 2015, med kostnadsfördelning för dessa arbeten avseende material, maskiner och manuellt arbete. Denna fördelning har resulterat i 1 360 arbetstimmar för hela avtalsperioden, med tyngdpunkt

på den för den här typen av arbeten dominerande yrkeskategorin licenssvetsare.

3. Det anbud med det totalt lägsta pris för installationsarbeten summerat med totalkostnaden för arbeten på kulvertnätet är det vinnande anbudet, vilket är i överensstämmelse med informationen i förfrågningsunderlaget.

Oxelö Energi har följt lagen och föreskrifterna i det givna förfrågningsunderlaget, och anbudsprovningen har skett utan godtycke.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

I 1 kap. 24 § LUF anges att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LUF föreskrivs bl.a. följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har varit föremål för Regeringsrättens prövning i RÅ 2002 ref. 50. Regeringsrätten uttalade bl. a. att i det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid i upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara utformad så att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.

Av punkten 8 i Förfrågningsunderlag för upphandling av Fjärrvärmearbeten, daterat den 24 januari 2012, framgår följande under rubriken Omfattning.

Oxelö Energi AB kommer att erbjuda förtätningar i villaområden samt utbyte av äldre värmeväxlare (ca 10 villaanslutningar

och ca 20 växlarbyten per år). Upphandlingen kommer även omfatta alla förekommande reparationer och förnyelse i fjärrvärmennätet.

1. Installationsarbeten av villacentral vid utbyte av befintlig oljepanna/värmeväxlare/elpanna

Vid beräkning av fastpris för moment 1.1-1.7 ska avstånd mellan ventiler och villacentral antas vara i genomsnitt fem meter. Montage enligt Svensk fjärrvärme F:101.

- 1.1. Losskoppling av befintlig panna, som ställs åt sidan.
- 1.2. Montage av villacentral (tillhandahålles av Oxelö Energi AB)
- 1.3. Primäranslutning från servisventiler
- 1.4. Isolering av primärledningar
- 1.5. Inkoppling till befintligt värmesystem samt varm- och kallvatten.
- 1.6. Montage av spilledning från säkerhetsventiler till golvbrunn.
- 1.7. Godkänt material för iordningsställande av en villa central skall ingå.

2. Förekommande ledningsarbeten på befintligt kulvertnät

- 2.1 Akuta reparationer
- 2.2 Planerade reparationer
- 2.3 Inkopplingar av serviceledningar vid förtätningar
- 2.4 Kompletterande kulvertmontage
- 2.5 Reparationsmaterial som t.ex. kulvert, muffar och liknande tillhandahålles av beställaren. Förbrukningsmaterial för arbetets utförande tillhandahålles av entreprenören.

Av punkten 11 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande avseende anbudets form och innehåll.

I anbudet ska redovisas:

1. Fastpris respektive å-priskostnad för respektive arbetsmoment enligt beskrivning under position 1 "Installationsarbeten av villacentral vid utbyte av befintlig oljepanna/värmeväxlare/elpanna". Fastpris avser iordningställande av driftklar anläggning.

2. Timkostnad för respektive erbjuden resurs avseende arbetsmoment enligt beskrivning under position 2 "Förekommande ledningsarbeten på befintligt kulvertnät".

Vidare framgår av punkten 21 bl.a. följande under rubriken Värderingsgrunder vid prövning av anbud.

Prövning av anbud kommer att ske enligt principen ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till samtliga omständigheter, varvid följande parametrar kommer att tillämpas med redovisad viktning och där varje del kommer att bedömas i en skala från 1 till 5.

- Pris 60%
- Service 40 %

Med pris avses fast pris för arbetsmoment enligt pkt. 8. Omfattning 1. "Installationsarbeten av villacentral vid utbyte av befintlig oljepanna/värmeväxlare/elpanna" och timkostnader för 2. "Förekommande ledningsarbeten på befintligt kulvertnät".

Lägsta sammanlagda pris ger 5 poäng. Därefter åsätts poäng i en fallande skala i förhållande till lägsta pris.

I Oxelö Energis anbudsspecifikation fjärrvärmearbeten – Bilaga 1, punkten 2 med rubrik Förekommande ledningsarbeten på befintligt kulvertnät enligt förfrågningsunderlaget, efterfrågas anbudsgivarnas timkostnader avseende rörsvetsare, VVS-montör, isolerare, licenssvetsare, kranbil och servicebil.

I Oxelö Energis utvärdering av fjärrvärmearbeten den 6 mars 2012 beräknas anbudsgivarnas pris avseende installation av villacentral vid utbyte av befintlig pannanläggning genom att det angivna fasta priset multipliceras med ett antal om 80 installationer. Priset avseende förekommande ledningsarbete på befintligt kulvertnät har beräknats genom att anbudsgivarnas pris för licenssvetsare med servicebil har multiplicerats med 1 360 timmar.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

PML har i målet gjort gällande att det råder transparensproblem i förevarande upphandling med anledning av att de volymer som använts i utvärde-

ringen inte angetts i förfrågningsunderlaget. Frågan i målet är om Oxelö Energi i sitt förfrågningsunderlag angett tillräckligt tydligt hur utvärderingen var avsedd att genomföras och om de därmed kan anses ha uppfyllt LUF:s krav på förutsebarhet och transparens.

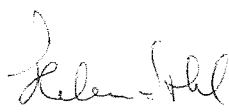
Av handlingarna i målet framgår att Oxelö Energi i sin utvärdering har utgått från de priser anbudsgivarna har angett och använt dessa i en beräkning som omfattar hela avtalsperioden.

I utvärderingen har Oxelö Energi vid jämförelse av anbudsgivarnas pris för installation av villacentral vid utbyte av befintlig pannanläggning utgått från ett antal om 80 installationer. Antalet installationer har beräknats genom att multiplicera det beräknade antalet installationer per år (cirka 20) med det antal år som omfattas av avtalstiden (4 år), $20 \times 4 = 80$. Det i utvärderingen angivna antalet villainstallationer kan därför inte anses vara godtyckligt.

Vad gäller den del av upphandlingen som avser förekommande ledningsarbete på befintligt kulvertnät konstaterar förvaltningsrätten följande. I förfrågningsunderlaget framgår, under punkten 21, att med pris för dessa arbeten avses timkostnader. Av punkten 8 framgår att de arbeten som förekommer på befintligt kulvertnät är akuta och planerade reparationer, inkopplingar av serviceledning vid förtätningar samt kompletterande kulvertmontage. Av förfrågningsunderlaget framgår inte hur många timmar det rör sig om eller hur fördelningen mellan de olika yrkeskategorierna skulle ske i utvärderingen. Av utvärderingen framgår att licenssvetsare med servicebil är den enda yrkeskategori som tillmätts betydelse i utvärderingen. Förvaltningsrätten finner med beaktande härav att anbudsgivarna inte kunnat lämna anbud med tillräcklig insikt om hur utvärderingen skulle ske. Det är inte uteslutet att anbudet kunde ha utformats annorlunda om det tydligare framgått av förfrågningsunderlaget vilka faktorer som skulle

ges vikt vid utvärderingen. Upphandlingen får därför anses ha haft brister i förutsebarhet och transparens. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det finns skäl för ingripande med stöd av 1 kap. 24 § LUF. Bristerna är av sådant slag att upphandlingen måste göras om. PML:s ansökan ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Helena Sohl

Föredragande har varit Anna-Mona Herrburth.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU